

KULTURUTSKOTTETS BETÄNKANDE nr 7/1978-79 med anledning av ltm Henrik Nylunds m.fl.hemställningsmotion till landskapsstyrelsen om utarbetande av förslag till lag för begränsande av utförsel av kulturföremål.

Med anledning av nämnda motion, varöver landstinget inbegärt kulturutskottets betänkande får utskottet, som i ärendet hört lagberedningschefen Christer Jansson, antikvarie Sol-Britt Kärkkäinen, tulldirektör Kaarina Sjöblom och ~~Andälv~~inspektör Anssi Urvas, värdsamt anföra följande.

Kulturutskottet anser det klarlagt att den lag om begränsning av utförseln av kulturföremål som gäller i riket inte är tillämplig inom landskapets område med hänsyn till att beslutanderätten i kulturella angelägenheter enligt självstyrelselagen tillkommer landskapets lagstiftande och verkställande organ. Att tullmyndigheterna erhållit i uppgift att övervaka att lagen efterföljs beror enbart av praktiska skäl och inte av t.ex. handelspolitiska orsaker.

Med beaktande av att Åland är ett turistmål med över en miljon besökare per år är det enligt utskottets mening synnerligen angeläget att en landskapslag som begränsar utförseln av kulturföremål stiftas snarast möjligt. Åland har ett rikt kulturarv som det är skäl att skydda, förutom genom lagstiftningsåtgärder, även genom ökad information och genom ökade anslag till landskapets museibyrå för inköp av kulturhistoriskt värdefulla föremål, som i annat fall riskerar att bli utförda från landskapet.

Det förhållandet att Åland saknar en lag som reglerar utförseln av kulturföremål, medför även att rikets lag inte blir effektiv genom att Åland kan utnyttjas som förtullningsfri mellanstation vid export av kulturföremål från riket till Sverige och vidare till kontinenten.

När en lag som motsvarar rikets träder i kraft på Åland kan tullmyndigheterna omedelbart påbörja övervakningen även om det inte heller då torde finnas resurser till en i alla avseenden effektiv kontroll. En förstärkning av tullens personal i landskapet har dock ställts i utsikt om en lag om begränsning av utförsel av kulturföremål träder i kraft. En landskapslag om begränsning av utförsel av kulturföremål bör naturligtvis anpassa till åländska förhållanden. Sålunda bör t.ex. landskapets museibyrå vara den instans som beviljar tillstånd till utförsel av kulturföremål. Stadganden som berör övervakning, påföljder vid överträdelser och dylikt bör dock vara lika som i rikets lag.

Hänvisande till det anförda får utskottet värdsamt föreslå
att Landstinget hos landskapsstyrelsen skulle
hemställa om utarbetande av förslag till lag för
begränsning av utförsel av kulturföremål.

Mariehamn den 7 december 1978.

På kulturutskottets vägnar:

Ragna Sanders

ordförande

Bjarne Pettersson

sekreterare.

Närvarande i utskottet: ordföranden Sanders, viceordföranden Olof M. Jansson, ledamöterna Fagerholm, Nils Karlsson och Nylund.